

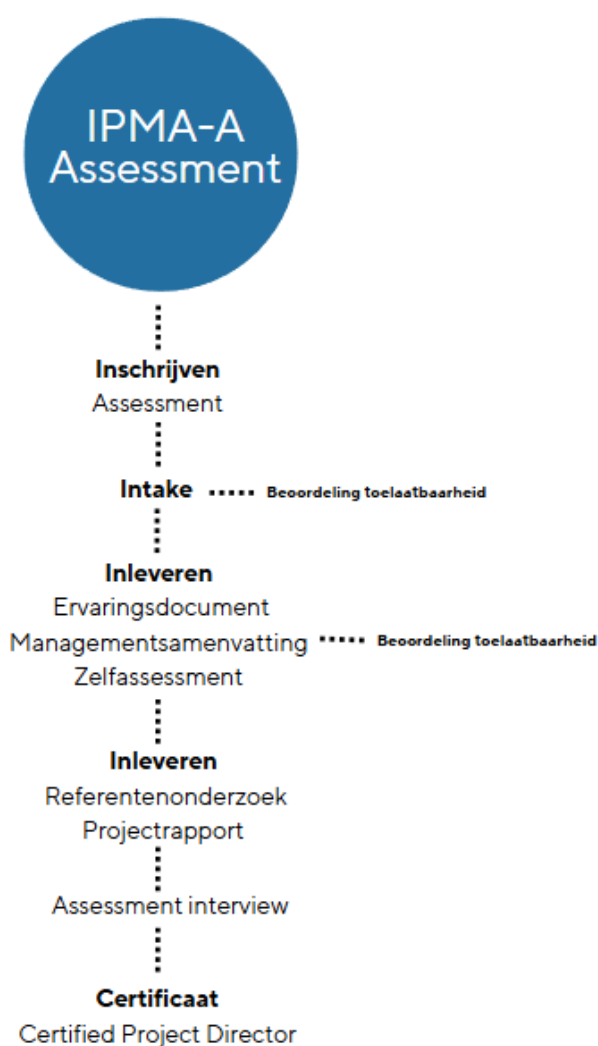
Toelichting + invulinstructie Projectmanagement IPMA-A

Dit document geeft toelichting op en instructies voor het invullen van de diverse documenten voor het certificeringstraject Projectmanagement IPMA-A-Assessment.

Let op!

Voor IPMA-A-Assessment geldt dat het traject binnen 18 maanden afgerond dient te zijn.

Schema: IPMA-A

Inhoud

1. Ervaringsdocument.....	4
1.1. Opleidingen en cursussen	4
1.1.1. Algemene vooropleidingen.....	4
1.1.2. Overige projectmanagement-gerelateerde opleidingen.	4
1.2. Werkervaring.....	4
1.2.1. Huidige Functie.....	4
1.2.2. Eerdere werkervaring	4
1.2.3. Overige projectmanagement-gerelateerde activiteiten.....	4
1.3. Referenten	4
1.4. Projectlijst.....	5
1.4.1. Ervaringseis	5
1.4.2. Invullen projectlijst.....	5
1.5. Complexiteit.....	6
1.5.1. Toelichting hoge scores complexiteit.....	11
2. Managementsamenvatting	12
2.1. Project 1 – Samenvatting, plan en realisatie	12
2.1.1. Doel en oorspronkelijk beoogde resultaten van het project	12
2.1.2. Afwijkingen van het gerealiseerde resultaat t.o.v. het geplande resultaat	12
2.1.3. Verloop in de tijd.....	13
2.1.4. Mensuren	13
2.1.5. Budget (x € 1.000,-).....	14
2.1.6. Belangrijkste formele wijzigingsvoorstellen/scopewijzigingen	14
2.1.7. Belangrijkste belanghebbenden in en rondom het project.....	14
2.1.8. Organogram.....	14
2.1.9. Verloop project 1 in hoofdlijnen	15
2.2. Projecten 2 en 3	15
2.2.1. Doel en oorspronkelijk beoogde resultaten van het project	15
2.2.2. Afwijkingen van het gerealiseerde resultaat t.o.v. het geplande resultaat	15
2.2.3. Belangrijkste formele wijzigingsvoorstellen/scopewijzigingen	15
2.2.4. Opdrachtgever en stuurgroep.....	15
2.2.5. Verloop van het project in hoofdlijnen.....	16
3. Zelfassessment.....	17
3.1. Noteer uw score.....	17

3.2. STAR – Praktijkvoorbeelden	18
3.3. Kern competentie indicatoren (KCI'S)	19
4. Rapport	21
4.1 Achtergrond.....	21
4.1.1 Aanleiding, context en hoofddoel(en) van het project	21
4.1.2 Beoogd resultaat en (voor zover afwijkend) gerealiseerd resultaat.....	21
4.1.3 Belangrijkste relaties van het project met andere projecten of programma's.....	21
4.1.4 Belangrijkste belanghebbenden rondom het project.....	22
4.1.5 Uw taken en bevoegdheden binnen het project	22
4.1.6 Door u aangestuurde disciplines.....	22
4.1.7 Belangrijkste overlegstructuren in en rondom het project	22
4.1.8 Organogram Plaats het organogram van uw project.	22
4.2 Uitdagingen.....	22
4.2.1 Het waarom van het project	23
4.2.2 Uw aanpak van het project.....	23
4.2.3 Uw inrichting van het project Besteed aandacht aan:.....	23
4.2.4 Beheersing en risico's	23
4.2.5 Communicatie en belanghebbenden.....	24
4.2.6 Leiderschap en uw team	24
4.3. Terugblik	24
4.3.1 Wat deed u goed?.....	24
4.3.2 Wat ging u minder goed af?	24
4.3.3 Oordeel opdrachtgever en andere belanghebbenden	24
4.3.4 Uw slotoordeel over uw functioneren in dit project.....	24
5. Referentenonderzoek.....	25

1. Ervaringsdocument

Het ervaringsdocument heeft drie doelen:

- Achtergrondinformatie over u.
- Informatie van uw referenten. Referenten kunnen informatie verschaffen over uw werkzaamheden als projectmanager.
- Kunnen vaststellen of u aan de ervaringseis voldoet. – Het niet kunnen voldoen aan de ervaringseisen betekent dat u afgewezen wordt voor het betreffende certificeringstraject.

1.1. Opleidingen en cursussen

1.1.1. Algemene vooropleidingen

Vul uw algemene vooropleidingen in. Dit gaat om uw voltijd- of deeltijdopleidingen na uw middelbare schoolperiode. Denk hierbij aan MBO, HBO, Universiteit of gelijkwaardige opleidingen.

1.1.2. Overige projectmanagement-gerelateerde opleidingen.

Vul uw overige opleidingen in. Doe dit chronologisch.

1.2. Werkervaring

1.2.1 Huidige Functie

Vermeld het bedrijf waar u nu werkt en uw huidige functie.

1.2.2 Eerdere werkervaring

Noteer uw eerdere relevante werkervaring. Doet dit chronologisch.

1.2.3 Overige projectmanagement-gerelateerde activiteiten

Heeft u nog andere projectmanagement-gerelateerde activiteiten, dan vult u deze hier in. Denk hierbij aan het opzetten van projectorganisaties, het geven van trainingen, het schrijven van artikelen of overige activiteiten die inzicht geven in uw projectmanagementkwaliteiten.

1.3. Referenten

Vul de gegevens in van uw vier verschillende referenten die op de hoogte zijn van uw ervaringen op het gebied van projectmanagement. Zorg dat u alle velden invult

- Referent 1 – Opdrachtgever project 1.
Is de opdrachtgever van project 1 niet beschikbaar? Geef aan waarom de opdrachtgever niet beschikbaar is. Kies vervolgens voor de opdrachtgever van project 2 of 3.
- Referent 2 – Huidige leidinggevende
Is uw leidinggevende niet beschikbaar is? Bijvoorbeeld omdat u zelfstandig ondernemer bent. Geeft dan de naam op van een andere bij project 1 betrokken manager.
- Referent 3 – Teamlid project 1.
- Referent 4 – Teamlid project naar keuze

Vraag uw referenten vooraf om toestemming voor hun medewerking. Het is mogelijk dat uw referenten telefonisch om nadere toelichting gevraagd wordt.

1.4. Projectlijst

Aan de hand van de projectenlijst kunt u en kunnen wij vaststellen of uw projecten en uw projectervaring aan de eisen voor IPMA-certificering voldoen. De complexiteit van projecten is daarbij bepalend.

1.4.1. Ervaringseis

- U hebt In de laatste 12 jaar minimaal 60 niet-overlappende maanden ervaring als projectmanager, waarvan minimaal 36 maanden op IPMA A-niveau (complexiteitsscore ≥ 32). De rest mag op IPMA B-niveau (complexiteitsscore ≥ 25).
- Wij gaan er daarbij van uit dat u ongeveer de helft van uw werktijd aan projecten heeft besteed. Dat is in 60 maanden +/- 4400 uur.
- Onderstaande tabel geeft een indicatie van de verwachte minimumomvang van een 'typisch' A-project. Dit zijn **geen** minimeisen. Deze getallen zijn een richtlijn en de interpretatie ervan verschilt per sector.

Richtlijn IPMA-A-Traject

Factoren van projectcomplexiteit	Indicatieve richtlijnen IPMA-B	Indicatieve richtlijnen IPMA-A
Periode dat u verantwoordelijk projectmanager was	≥ 9 maanden	≥ 18 maanden
Geplande doorlooptijd van het project	≥ 9 maanden	≥ 18 maanden
Werkelijke doorlooptijd	≥ 9 maanden	≥ 18 maanden
Aantal mensen (direct en indirect) aangestuurd	≥ 10	≥ 30
Aantal uren van de door u (direct en indirect) aangestuurde mensen	≥ 6250	≥ 30.000
Aantal uren door u als projectmanager aan het project besteed	≥ 700	≥ 2400
Aantal belanghebbende partijen	≥ 8	≥ 16

1.4.2. Invullen projectlijst

U dient de ervaringseis aan te tonen door het vermelden van voldoende projecten waaruit dit blijkt. In het ervaringsdocument is ruimte om 10 projecten te beschrijven. Deze hoeft u niet allemaal in te vullen. Als u 5 projecten nodig heeft om aan de ervaringseis te komen dan mag u de rest leeg laten.

Alle velden dienen gevuld te zijn. Als u onverhoopt geen exacte gegevens (meer) beschikbaar heeft, bijvoorbeeld over het exacte budget of het aantal uren, dient u een zo zorgvuldig mogelijke

inschatting te maken. Als u niet alle door ons in het document gevraagde informatie verstrekt, kan IPMA Certificering uw certificering niet verwerken.

Project 1, 2 en 3

Project 1, 2 en 3 uit de projectenlijst zijn de zogenaamde 'referentieprojecten'. Deze worden verder uitgewerkt in de **Managementsamenvatting**.

- Alléén voorbeelden uit deze projecten kunnen worden gebruikt in uw Zelfassessment en uw Rapport.
- Deze projecten dienen ook als basis voor het Assessmentinterview.
- Project 1 dient afgerond te zijn. Bij project 2 en 3 adviseren wij ook dat deze zijn afgerond maar dit is geen vereiste.
- Bij project 1,2 en 3 geef je aan in welke sector het project heeft plaatsgevonden en wat voor type project het was.
- **Korte beschrijving:** Vermeld bij 'Korte beschrijving' alleen de aanleiding en context van het project en, indien u het project niet van het begin tot het eind heeft gemanaged, wanneer u op het project kwam en/of in welke fase van het project u het over heeft gedragen. De aanvullende informatie geeft u in uw Managementsamenvatting.

Project 4 tot en met 10

U beschrijft hier uw overige projecten om te kunnen bepalen of u aan de ervaringseis voldoet.

- Bij projecten 4 tot en met 10 noteert u bij de **korte beschrijving**: de aanleiding, context, start, verloop, problemen, uw bijdrage en, indien u het project niet van begin tot eind heeft gemanaged, in welke fase u op het project kwam en/of over heeft gedragen.

1.5. Complexiteit

Scoor bij elk door u opgegeven project alle complexiteitsdimensies op een schaal van 1 (zeer lage complexiteit) tot 4 (zeer hoge complexiteit). De maximale score is $10 \times 4 = 40$. De complexiteit van een IPMA-B project is minimaal 25.

Hieronder wordt uitleg gegeven over de tien complexiteitsdimensies. Om u een indruk te geven van de complexiteitsniveaus, wordt per dimensie een indicatieve beschrijving gegeven van wat de kenmerken zijn van een project dat een 1, 2, 3 of 4 scoort. Deze kunt u gebruiken om uw eigen projecten te scoren.

Complexiteitsdimensie:	zeer lage complexiteit 1	lage complexiteit 2	hoge complexiteit 3	zeer hoge complexiteit 4
1 – Output-gerelateerde complexiteit Complexiteit ontstaan door: vage, veeleisende en/of onderling tegenstrijdige doelen, eisen en/of verwachtingen.	Er zijn amper vage, tegenstrijdige en/of veranderende doelen en/of eisen binnen het project.	Het project heeft last van vage, tegenstrijdige en/of veranderende doelen en/of eisen op afdelings- of divisieniveau binnen de eigen organisatie.	Het project wordt in ernstige mate geraakt door vage, tegenstrijdige en/of veranderende doelen en/of eisen. Deze zijn ook afkomstig van de hoogste niveaus binnen de eigen organisatie.	Het project wordt in ernstige mate geraakt door vage, tegenstrijdige en/of veranderende doelen en/of eisen. Deze zijn ook afkomstig vanuit de hoogste niveaus van meerdere organisaties, die belang hebben bij of invloed hebben op het project.
2 – Proces gerelateerde complexiteit Complexiteit ontstaan door: het aantal taken, aannames en beperkingen en hun onderlinge afhankelijkheden; de processen met de betreffende kwaliteitseisen; het team en communicatiestructuur; en de beschikbaarheid van ondersteunende methoden, instrumenten en technieken.	Het aantal kennisintensieve werkuren is enkele honderden. De geboden technieken en kwaliteitssystemen van de organisatie zijn afdoende voor het project.	Het aantal taken/ werkpakketten loopt in de tientallen, kennisintensieve werkuren > 1.000, er zijn meerdere deelprojecten met verschillende methoden, instrumenten en technieken.	Het aantal taken/ werkpakketten loopt in de honderden, 'blue collar' werkuren > 30.000 en/of kennisintensieve werkuren > 6.000, meerdere locaties / sites met verschillende kwaliteitseisen, methoden, instrumenten en technieken.	Het aantal taken/ werkpakketten loopt in de duizendtallen, 'blue collar' werkuren > 100.000 en/of kennisintensieve werkuren > 30.000, meerdere locaties / sites met verschillende kwaliteitseisen, methoden, instrumenten en technieken.
3 – Input-gerelateerde complexiteit Complexiteit ontstaan door: het verwerven en financieren van de nodige budgetten (eventueel uit meerdere bronnen); de diversiteit van of het gebrek aan middelen (zowel menselijke als andere); en de processen en activiteiten die nodig zijn om de financiële en resource aspecten te managen, waaronder inkoop.	Financiering, verwerving en inkoop worden door de staande organisatie geregeld. Beschikbaarheid van geschikte teammedewerkers is geen groot probleem.	De financiering is geen zorg voor het project. Bestaande verwerving- en inkoopstrategieën kunnen routinematig toegepast worden. Beschikbaarheid van geschikte teammedewerkers vormt een uitdaging.	De financiering is aanvankelijk niet duidelijk en/of moet gedeeltelijk tijdens het project geborgd worden. Bestaande verwerving- en inkoopstrategieën zijn toepasbaar. Beschikbaarheid van geschikte teammedewerkers vormt vaak een uitdaging.	De financiering is aanvankelijk niet duidelijk en moet tijdens en door het project geborgd worden. Er wordt (minimaal gedeeltelijk) gebruik gemaakt van externe financiering. Verwerving- en inkoopstrategieën zijn uitdagend en vernieuwend.

Complexiteitsdimensie:	zeer lage complexiteit 1	lage complexiteit 2	hoge complexiteit 3	zeer hoge complexiteit 4
4 – Risico-gerelateerde complexiteit Complexiteit ontstaan door: het risicoprofiel en de onzekerheidsniveaus van het project en de daarvan afhankelijke initiatieven.	Het risicoprofiel (inclusief HSSE-aspecten) wordt actief gemanaged binnen het project. De belangrijkste risico's zijn bij aanvang van het project bekend.	Het risicoprofiel (inclusief HSSE-aspecten) wordt actief gemanaged binnen het project en heeft aandacht op afdelings- of divisieniveau binnen de organisatie. De belangrijkste risico's zijn niet allemaal bij aanvang van het project bekend.	Het risicoprofiel (inclusief HSSE-aspecten) wordt actief gemanaged binnen het project en heeft aandacht op het hoogste niveau van de organisatie en/of is onderwerp van politiek c.q. media op plaatselijk niveau. De belangrijkste risico's zijn niet allemaal bij aanvang van het project bekend.	Het risicoprofiel (inclusief HSSE-aspecten) wordt actief gemanaged binnen het project en heeft directe impact op de strategie van de organisatie en/of is onderwerp van politiek c.q. media op (inter)nationaal niveau. De belangrijkste risico's zijn bij aanvang van het project bekend niet goed in te schatten.
5 – Strategie-gerelateerde complexiteit Complexiteit ontstaan door: – de invloed van de formele strategie van de sponsorende organisatie(s), de normen, voorschriften, informele strategieën en beleidsmaatregelen die het project kunnen beïnvloeden; – het belang van het eindresultaat voor de organisatie, de mate van overeenstemming tussen de belanghebbenden; de informele invloed, belangen en weerstand rond het project; – eventuele vereisten van wettelijke of regulerende aard.	Het project wordt gerealiseerd binnen een bestaande strategie, waarbij er geen of slechts in beperkte mate sprake was van politiek, informele invloed en weerstand.	Het project wordt gerealiseerd binnen een bestaande strategie, waarbij het project last had van politiek, informele invloed en weerstand.	Het project betreft de implementatie van nieuwe strategie, waarbij sprake is van veel politiek, informele invloed en weerstand binnen de organisatie.	Door het project wordt nieuwe strategie gedefinieerd en geïmplementeerd, waarbij er sprake is van veel politiek, informele invloed en weerstand op het hoogste niveau van meerdere organisaties.
6 – Organisatie gerelateerde complexiteit	Het project wordt in geringe mate geraakt door systemen,	Het project wordt intensief geraakt door	Het project introduceert nieuwe systemen, structuren	Het project introduceert nieuwe systemen, structuren en/of

Complexiteitsdimensie:	zeer lage complexiteit 1	lage complexiteit 2	hoge complexiteit 3	zeer hoge complexiteit 4
Complexiteit ontstaan door: het aantal en de verstrengeling van de raakvlakken tussen het project met de systemen, de structuren en de rapportage- en besluitvormingsprocessen van de organisatie(s).	structuren en/of rapportage- en besluitvormingsprocessen binnen de organisatie.	systemen, structuren en/of rapportage- en besluitvormingsprocessen binnen de organisatie.	en/of rapportage- en besluitvormingsprocessen binnen de organisatie.	rapportage- en besluitvormingsprocessen binnen meerdere organisaties, waarbij onderling raakvlakken zijn.
7 – Sociaal-culturele complexiteit Complexiteit ontstaan door: de sociaal-culturele dynamiek. Deze kan onder meer bestaan uit de raakvlakken met deelnemers, belanghebbenden of organisaties van verschillende sociaal-culturele achtergronden, of het te maken krijgen met verspreide teams.	Alle deelnemers aan het project hebben dezelfde sociaal-culturele achtergrond en/of er is sprake van één locatie.	Er zijn enkele deelnemers met verschillende sociaal-culturele achtergronden en/of er is sprake van meerdere locaties.	Er zijn meerdere deelnemers met zeer verschillende sociaal-culturele achtergronden en/of er is sprake van meerdere locaties in meerdere landen of tijdszones.	Er zijn veel deelnemers met zeer verschillende sociaal-culturele achtergronden en/of er is sprake van meerdere locaties in meerdere landen en uiteenlopende tijdzones.
8 – Team-gerelateerde complexiteit Complexiteit ontstaan door: de eisen aan het management en leiderschap binnen het project. Het gaat hier om de complexiteit die ontstaat door de wisselwerking van de team(s) en hun volwassenheid en de daarmee verband houdende mate van visie, begeleiding en aansturing van u als projectmanager die de team(s) nodig hebben om te leveren.	Binnen het project is er één team of zijn er enkele teams die onderling moeten samenwerken. De teams zijn voor hun taak berekend.	Binnen het project zijn meerdere teams die intern en onderling niet altijd op een even taakvolwassen manier samenwerken.	Binnen het project zijn meerdere gedistribueerde en in taakvolwassenheid verschillende teams die onderling moeten samenwerken.	Binnen het project zijn vele gedistribueerde en in taakvolwassenheid verschillende teams binnen meerdere organisaties die onderling moeten samenwerken.
9 – Innovatie-gerelateerde complexiteit	Binnen het project worden vooral bestaande technieken en methoden gebruikt.	Het project is innovatief van aard, maar de organisatie heeft met	Het project richt zich op of maakt gebruik van innovatie die voor de organisatie nieuw	Het project richt zich op of maakt op grote schaal gebruik van baanbrekende innovatie waarbij

Complexiteitsdimensie:	zeer lage complexiteit 1	lage complexiteit 2	hoge complexiteit 3	zeer hoge complexiteit 4
Complexiteit ontstaan door: de mate van technische innovatie binnen het project. Dit omvat bereidheid tot leren en de bijbehorende vindingsrijkheid die nodig is om te innoveren en/of om te werken met onbekende resultaten, benaderingen, processen, instrumenten en/of methoden.		deze technologie of werkwijze al enige ervaring opgedaan.	is maar waar elders wel ervaringen mee zijn opgedaan.	(op onderdelen) de resultaten vooraf niet voorspelbaar zijn.
10 - Autonomie-gerelateerde complexiteit Complexiteit ontstaan door: de mate van autonomie en verantwoordelijkheid die aan de manager van het project is gegeven of door hem/haar genomen of getoond wordt. Dit manifesteert zich in de coördinatie, de communicatie, het bevorderen en het verdedigen van de belangen van het project bij anderen.	De projectmanager rapporteert aan een opdrachtgever/stuurgroep. Er is in geringe mate sprake van participatie in besluitvorming en van de noodzaak om de belangen van het project elders te verdedigen.	De projectmanager rapporteert aan een opdrachtgever/stuurgroep en bereidt regelmatig besluitvorming voor. De projectmanager verdedigt de belangen van het project binnen de organisatie.	De projectmanager rapporteert aan een sturend niveau hoog in de organisatie waarbij zijn invloed terug te vinden is in de besluitvorming. De projectmanager verdedigt de belangen van het project binnen de betrokken organisatie(s).	De projectmanager rapporteert direct aan het hoogste niveau, waarbij er duidelijk sprake is van wederzijdse beïnvloeding. De projectmanager verdedigt de belangen van het project op het hoogste niveau binnen de betrokken organisatie(s).

1.5.1 Toelichting hoge scores complexiteit

Voor elk van de projecten dient u bij een score van 3 of 4 op een complexiteitsdimensie een korte toelichting te geven. U vult het projectnummer in, het nummer van de complexiteitsdimensie, uw score en de toelichting in het vak 'motivatie score'.

In essentie is projectcomplexiteit het resultaat van vier aspecten:

Aspect	Uitleg
Aantallen	Hoe meer teamleden, teams, uren, (deel)projecten, (groepen) stakeholders, (soorten) risico's etc., hoe complexer.
Variëteit	Hoe meer teamleden, teams en andere belanghebbenden verschillen qua rol, belangen, perceptie, doelen, cultuur, taakvolwassenheid, locatie etc., en hoe meer de visie van elk van hen op de beoogde projectresultaten verschilt, hoe complexer.
Afhankelijkheid	'Interrelatedness': hoe meer de beoogde project-, programma-, portfolioresultaten, -doelen, -taken, -processen etc. wederzijds strijdig én van elkaar afhankelijk zijn en/of strijdig met en/of afhankelijk van de strategie, doelen, taken, processen etc. van de organisatie(s), hoe complexer.
Onvoorspelbaarheid	Hoe vager beschreven, onduidelijk/voor meerdere interpretaties vatbaar en/of hoe meer aan verandering (bijv. van inzicht) onderhevig de projectdoelen, -resultaten, -risico's en/of de door het project geraakte organisatieprocessen en/of afdelingen etc. zijn, hoe complexer.

Het aspect 'aantallen' wordt deels geborgd door de cijfermatige complexiteitscriteria. Wij verzoeken u daarom bij uw toelichting met name in te gaan op de andere drie aspecten. De assessoren zullen uw argumentatie bestuderen en beoordelen of zij het met uw scores eens zijn.

2. Managementsamenvatting

In de managementsamenvatting geeft u nadere informatie over uw organisatie en drie van uw projecten.

De managementsamenvatting bestaat uit 2 onderdelen:

- Achtergrondinformatie over de organisatie waar u projecten uitvoert.
- Detailinformatie over projecten 1, 2 en 3 die u in het ervaringsdocument heeft ingevuld.

Let op!

- De managementsamenvatting is een document dat **maximaal uit 15 pagina's** mag bestaan. Dat is inclusief eventuele bijlagen. Indien uw document méér dan 15 pagina's telt, wordt het document afgekeurd.
- Alle genoemde data moeten overeenkomen met data in uw ervaringsdocument.

Richtlijnen aantal pagina's:

- 1 – 2 pagina's voor vragen 1 t/m 4
- 5 – 7 pagina's voor project 1
- 5 – 7 pagina's voor project 2 & 3

De organisatie waarin u projecten leidt

Deze vragen hebben betrekking op de organisatie waar u project 1 uitgevoerd. Als u zelf bij een andere organisatie werkt dan waar u project 1 heeft uitgevoerd, beschrijft u de klantorganisatie van project 1. Bijvoorbeeld als u bij een leveranciersorganisatie werkt of ZZP'er bent. Beantwoord de eerste 3 vragen kort. Bij vraag 4 geeft u in een organogram van de (klant)organisatie uw positie aan.

2.1. Project 1 – Samenvatting, plan en realisatie

Dit deel geeft de assessor relevante achtergrondinformatie over project 1. Alle informatie moet betrekking hebben op de periode van het door u geleide (deel van het) project. U geeft informatie over uw oorspronkelijke plan en de wijzigingen daarin in de loop van het project.

2.1.1 Doel en oorspronkelijk beoogde resultaten van het project

Vermeld de resultaten die aan het begin van uw project vermeld en afgesproken zijn. Dus volgens de projectopdracht, het project(management)plan of een soortgelijk document. Beschrijf de resultaten van wat u beoogde op te leveren qua producten en/of diensten. Als de lijst resultaten langer is dan vijf, benoem dan alleen de belangrijkste resultaten. Vermeld hier **geen** aanpassingen in de resultaten; de wijzigingen vermeldt u in het onderdeel: **Belangrijkste formele wijzigingsvoorstellen/scopewijzigingen**.

2.1.2 Afwijkingen van het gerealiseerde resultaat t.o.v. het geplande resultaat

Geef in de tabellen in hoofdlijnen aan welke van de beoogde projectresultaten aan het eind van uw project niet, deels of in een andere vorm zijn opgeleverd. Daarnaast welke aanvullende resultaten u heeft opgeleverd. Vermeld, indien relevant, of de afwijking het gevolg is van een geaccordeerd wijzigingsverzoek. Als dat niet het geval is, laat u deze cel leeg.

2.1.3 Verloop in de tijd

- Vermeld in de al ingevulde regel “Uw projectmanagement” de periode (gepland en feitelijk) dat u leidinggevende van dit project bent geweest.
- Vermeld in de volgende regels de geplande start- en einddatum van elke door u te onderscheiden fase in het project. Een andere onderverdeling (in deelprojecten of werkpakketten) is natuurlijk ook toegestaan. Zorg ervoor dat u hierin een bruikbare keuze maakt zodat u later in het document de tabellen goed kunt invullen. Dit zorgt voor een leesbaar document.
- Vermeld per fase, werkpakket etc. ook de feitelijke start- en einddatum.

Geef, als de feitelijke data afwijken van uw oorspronkelijke plan, de oorzaak aan met een cijfer in de laatste kolom ‘Reden’. Een afwijking kan natuurlijk meerdere redenen hebben, dus kunnen in deze kolom per regel meerdere cijfers staan. **Vermeld in de kolom alleen het cijfer.**

Codes mogelijke redenen

1. Verkeerde schatting van de doorlooptijd
2. Resources niet op tijd beschikbaar
3. Ervaringsniveau benodigde resources onvoldoende
4. Niet vooraf ingeschatte taken
5. Goedgekeurde uitbreiding van de scope
6. Niet goedgekeurde uitbreiding van de scope
7. Commerciële keuze om een “gunstiger” tijdschema af te geven
8. Trage besluitvorming
9. Opgetreden risico's/ calamiteiten
10. Andere oorzaken

Vermeld deze code alleen de eerste keer dat deze optreedt. Voorbeeld: Fase 2 loopt uit door reden 2 “Resources niet op tijd beschikbaar”. Deze vertraging betekent dat fase 3 ook later begint en eindigt.

2.1.4 Mensuren

In deze tabel vermeldt u de geplande en feitelijk verbruikte uren. Indien u geen exacte cijfers hebt over specifieke groepen, bijvoorbeeld omdat deze geen uren bijhielden, vermeld dan voor de tabel het aantal uren dat deze volgens uw schatting in het project hebben gewerkt.

In de derde kolom “Extra/minder uren door wijzigingen” vermeldt u per fase **alléén** de extra of minder uren die **via wijzigingsverzoeken** voor die fase goedgekeurd zijn. Deze wijzigingsverzoeken vermeldt u in het onderdeel: **Belangrijkste formele wijzigingsvoorstellen/scopewijzigingen**. Deze kolom is dus **niet** bedoeld om het verschil aan te geven tussen gepland en feitelijk verbruikt.

Opmerking: Aangezien niet alle afwijkingen via wijzigingsverzoeken goedgekeurd hoeven te zijn, is een afwijking tussen **Plan + Geaccordeerde extra/minder uren** en **Feitelijk verbruikt** normaal.

Codes mogelijke redenen

1. Aantal mensuren geplande taken verkeerd ingeschat
4. Niet vooraf ingeschatte taken
5. Goedgekeurde uitbreiding van de scope
6. Niet goedgekeurde uitbreiding van de scope
9. Opgetreden risico's/calamiteiten
10. Andere oorzaken

Vul in de laatste drie regels de totalen in.

2.1.5 Budget (x € 1.000,-)

Vermeld het initieel toegewezen én het feitelijk verbruikte budget. Is er voor specifieke groepen, bijvoorbeeld interne medewerkers, géén budget opgenomen voor het aantal uren dat zij in het project hebben gewerkt? Vermeld deze informatie dan voor de tabel. In de derde kolom (extra/minder budget door wijzigingen) vermeldt u per fase alléén het extra of minder budget dat via wijzigingsverzoeken is goedgekeurd voor die fase.

Codes mogelijke redenen

1. Tarieven te laag/hoog ingeschat
2. Aantal uren verkeerd ingeschat
3. Investering te laag ingeschat
4. Niet vooraf ingeschatte taken
5. Goedgekeurde uitbreiding van de scope
6. Niet goedgekeurde uitbreiding van de scope
7. Commerciële keuze om lagere prijs af te geven
9. Opgetreden risico's/calamiteiten
10. Andere oorzaken

Vul in de laatste regel de totalen in.

2.1.6 Belangrijkste formele wijzigingsvoorstellen/scopewijzigingen

Vermeld in de tabel de belangrijkste wijzigingsverzoeken en hun impact. Deze cijfers moeten herleidbaar zijn tot dezelfde cijfers in de wijzigingskolommen van de tabellen bij de onderdelen: uren en budget.

2.1.7 Belangrijkste belanghebbenden in en rondom het project

Vul in de eerste tabel de opdrachtgever en stuurgroepleden in.

- Noteer de rol in het project/stuurgroep (bijv. 'gebruikersvertegenwoordiger')
- Noteer de naam
- Noteer de functie in de organisatie (bijv. 'Hoofd afdeling XYZ').

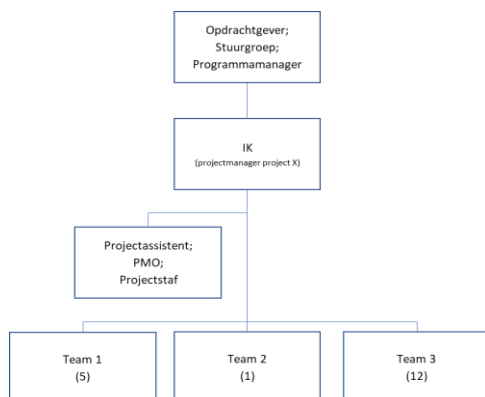
In de tweede tabel vult u de personen, afdelingen of organisaties (bijv. leveranciers) in die een grote rol hebben gespeeld in uw project. U hoeft alleen de 5 á 10 meest relevante belanghebbenden te vermelden.

2.1.8. Organogram

Plaats hier een organogram:

- Met uzelf in het midden
- De diverse projectteams er onder (de door u aangestuurde medewerkers/teams). Geef elk team een herkenbare naam (bijv. "ontwerpteam") en geef tevens tussen haakjes aan hoeveel (voltijds of deeltijds-) teamleden dit team gemiddeld telde.
- De opdrachtgever (en andere relevante partijen zoals bijvoorbeeld een stuurgroep of programmamanager) er boven.

Voorbeeld:

2.1.9. Verloop project 1 in hoofdlijnen

U beschrijft in dit deel, zo veel mogelijk in chronologische volgorde en op hoofdlijnen, uw belangrijkste activiteiten. Doe dit in maximaal 500 woorden. Maak gebruik van tussenkopjes zodat de tekst leesbaar blijft.

2.2. Projecten 2 en 3

Dit deel geeft de assessor relevante achtergrondinformatie over uw referentieprojecten 2 en 3. Alle informatie moet betrekking hebben op het door u geleide project gedurende de periode dat u hier leiding aan gaf.

2.2.1. Doel en oorspronkelijk beoogde resultaten van het project

Vermeld de resultaten die aan het begin van uw project vermeld en afgesproken zijn in de projectopdracht, het project(management)plan of een soortgelijk document.

Beschrijf de resultaten in termen van wat u beoogde op te leveren (producten/diensten). Beschrijf NIET in wat u ging doen (activiteiten). Als de lijst resultaten langer is dan vijf, benoem dan alleen de belangrijkste resultaten. Vermeld hier GEEN aanpassingen in de resultaten. De wijzigingen vermeldt u in het onderdeel: belangrijkste formele wijzigingsvoorstellen/scopewijzigingen

2.2.2 Afwijkingen van het gerealiseerde resultaat t.o.v. het geplande resultaat

Geef in hoofdlijnen aan in de tabellen welke van de in beoogde projectresultaten aan het eind van uw project niet, deels of in andere vorm zijn opgeleverd.

Noteer daarnaast welke aanvullende resultaten u heeft opgeleverd. Vermeld of de afwijking het gevolg is van een wijzigingsverzoek zoals vermeld bij het onderdeel: Belangrijkste formele wijzigingsvoorstellen/ scopewijzigingen. Indien dit niet het geval is, laat u deze cel leeg.

2.2.3 Belangrijkste formele wijzigingsvoorstellen/scopewijzigingen

Vermeld in de tabel de belangrijkste wijzigingsverzoeken en hun impact.

2.2.4 Opdrachtgever en stuurgroep

Vul in de tabel de opdrachtgever en eventueel stuurgroepleden in:

- Noteer hun rol in het project/stuurgroep
- Noteer hun eigen naam en hun functie in de organisatie. (Bijvoorbeeld: Hoofd afdeling XYZ)

2.2.5. Verloop van het project in hoofdlijnen

U beschrijft in dit deel, zo veel mogelijk in chronologische volgorde en op hoofdlijnen, uw belangrijkste activiteiten. Doe dit in maximaal 500 woorden. Maak gebruik van tussenkopjes zodat de tekst leesbaar blijft.

3. Zelfassessment

In het zelfassessment scoort u uzelf op de aspecten kennis, vaardigheden en bekwaamheid op elk van de 28 competentie-elementen van de ICB4. Daarnaast geeft u voor elk van de 28 competentie-elementen minimaal één voorbeeld in STAR-vorm van uw ervaring en kunde.

Doel

- In het zelfassessment scoort u uw eigen kennis, vaardigheden en bekwaamheid op een tienpuntenschaal (1 – 10). U geeft daarnaast voorbeelden van uw ervaring en kunde op alle 28 competentie-elementen. De assessoren gebruiken uw voorbeelden om zich voor te bereiden op uw assessment.

Let op!

- Het zelfassessment mag maximaal 6.500 woorden bevatten. Dit is inclusief de reeds ingevulde teksten. U mag deze niet verwijderen. Indien het document méér dan 6.500 woorden telt, wordt het document afgekeurd
- Het bezit van een vaardigheid veronderstelt het bezitten van relevante kennis. Bekwaamheid veronderstelt het bezit van relevante vaardigheden en kennis, maar voegt daaraan toe het gebruik ervan in de praktijk, op de juiste manier en op het juiste moment.

3.1. Noteer uw score

Vermeld voor elk van de 28 competenties uw score op kennis, vaardigheden en bekwaamheid.

- Kennis – Kennis is de verzameling van informatie en ervaring die een persoon bezit.
- Vaardigheden – Specifieke technische mogelijkheden waarmee een persoon een taak kan uitvoeren.
- Bekwaamheid – de effectieve toepassing van kennis en vaardigheden in een bepaalde context.

Hieronder een indicatie op welke manier u zichzelf op de aspecten kennis, vaardigheden en bekwaamheid kunt scoren. Voor de duidelijkheid: ook de scores waar geen expliciete toelichting bij staat, mogen worden gebruikt.

Score	Kennisniveau	Vaardigheidsniveau	Bekwaamheidsniveau
1	Geen	Geen	Geen
2	Zeer beperkt	U kunt op dit onderwerp slechts zeer eenvoudige taken uitvoeren)	U bent amper bekwaam in activiteiten rondom dit onderwerp
3	Beperkt	U kunt taken op dit onderwerp onder toezicht uitvoeren	U heeft wel eens bijgedragen aan activiteiten rondom dit onderwerp

4	Redelijk	U kunt taken op dit onderwerp met enige aansturing zelfstandig uitvoeren	U bent bekwaam in het uitvoeren of aansturen van activiteiten rondom dit onderwerp
5			
6	Grote kennis	U kunt taken op dit onderwerp volledig zelfstandig uitvoeren	U bent volledig bekwaam in het zelfstandig uitvoeren of aansturen van activiteiten rondom dit onderwerp
7			
8	Zeer grote kennis	U wordt op dit onderwerp gevraagd voor de moeilijkste taken	U adviseert collega's en/of externe partijen over dit onderwerp
9			
10	Expert	U adviseert collega's en/of externe partijen over taken inzake dit onderwerp	U geeft hierover lezingen, schrijft artikelen

3.2. STAR – Praktijkvoorbeelden

Voor elke competentie dient u minimaal één voorbeeld te beschrijven. U doet dit in STAR-vorm. Op deze manier krijgt de assessor een goed beeld van uw acties en het effect daarvan op het verloop en het succes van het project. Daarnaast geeft het een goed beeld van de uitdagingen waarmee u in het project werd geconfronteerd. Hierdoor krijgt de assessor inzicht in de complexiteit van het project.

LET OP:

- U wordt verzocht de praktijkvoorbeelden zoveel mogelijk uit project 1 te halen. Als in project 1 geen geschikt voorbeeld voorhanden is, kunt u ook voorbeelden uit project 2 en/of 3 halen. Vermeld bij het praktijkvoorbeeld als deze niet uit project 1 afkomstig is!
- U beschrijft een STAR in lopende zinnen. Niet puntsgewijs.
- Noteer de situatie en resultaten uit de STAR kort en bondig. De nadruk ligt bij het beschrijven van de activiteiten. Zorg dat door uw situatiebeschrijving de aanleiding en context van uw activiteiten duidelijk zijn.

Een STAR bestaat uit vier delen. U beschrijft:

Star	Omschrijving
Situatie	Situatie in het project die actie van u vroeg. Situaties zijn altijd concreet en specifiek. Het zijn illustraties van uw algemene gedrag in het project. Beschrijf hoe u in één specifieke situatie met een probleem, uitdaging, stakeholders of een teamlid omging.
Taak	Hoefte u niet te omschrijven, deze is bekend. Namelijk: projectmanager van dit project.
Activiteit	Activiteit(en) die u heeft uitgevoerd, geïnitieerd of bevorderd. Noteer uw activiteiten in de Ik-Vorm. We willen namelijk vooral uw bijdrage weten.
Resultaat	Resultaat wat hiermee werd bereikt.

De beschrijving van het resultaat moet terugslaan op de situatie.

Een STAR waar uw eigen rol verwaarloosbaar was (bijv. een ruzie in de stuurgroep waar u geen rol in heeft gespeeld) laat u weg, tenzij uw project erdoor beïnvloed is. In dat geval meldt u bij de *activiteit* wat u heeft gedaan aan de gevolgen (bijv. van deze ruzie) voor het project.

Niet elke STAR hoeft een voor u of voor het project succesvolle uitkomst gehad te hebben. U vermeldt dan wel wat u gedaan heeft om de mogelijk negatieve gevolgen voor het project te beperken. Bij het resultaat meldt u of c.q. in hoeverre dat is gelukt.

3.3. Kern competentie indicatoren (KCI'S)

Kern competentie indicatoren (KCI's) zijn korte omschrijvingen van gedrag, op basis waarvan een assessor bepaald of u een competentie voldoende beheerst. Het verdient dus aanbeveling deze KCI's in uw achterhoofd te houden en voorbeelden te beschrijven die zoveel mogelijk KCI's afdekken. Uiteindelijk moet tenminste de helft van de KCI's per competentie als "aangetoond" worden gescoord.

Voor elk voorbeeld kruist u aan op welke (één of meerdere) KCI's het voorbeeld betrekking heeft.

4. Rapport

Het Rapport bevat 3 hoofdstukken.

1. Achtergrond in het project
2. Uw uitdagingen in dit project
3. Terugblik op uw functioneren in dit project

Let op!

- Het rapport mag niet méér dan **25 pagina's én maximaal 10.000 woorden** bevatten. De verplichte lettertypegrootte is **11-punts**. U mag aanvullend maximaal 15 pagina's bijlagen toevoegen, deze zijn niet verplicht.
- Schrijf het rapport in correct Nederlands en gebruik **geen** afkortingen en vaktermen.
- Noem in het rapport allen betrokkenen bij hun rol in het project. Dus 'opdrachtgever' en niet 'J. Jansen'.

4.1 Achtergrond

Dit onderdeel geeft de assessor achtergrondinformatie over uw project.

4.1.1 Aanleiding, context en hoofddoel(en) van het project

U herhaalt kort de informatie die u ook al in het Ervaringsdocument gegeven heeft over dit project. U breidt deze uit met aanvullende informatie.

- Hoe uw beoogde projectresultaat paste in de strategie van de klant/ opdrachtgever;
- Hoe deze zich verhiel tot de strategie van andere betrokkenen;
- Hoe u dat vaststelde, bijv. aan de hand van een business case;
- Welke bijdrage aan deze strategische afwegingen u eventueel zelf heeft geleverd.

4.1.2 Beoogd resultaat en (voor zover afwijkend) gerealiseerd resultaat

U herhaalt kort de informatie die u ook al in de Managementsamenvatting gegeven heeft over dit project. U breidt deze uit met aanvullende informatie.

- Hoe bent u omgegaan met de scope.
- Hoe u deze heeft vastgesteld en laten accorderen.
- Hoe u deze gebruikt heeft bij het structureren van uw project.

4.1.3 Belangrijkste relaties van het project met andere projecten of programma's

- Beschrijf de positionering van uw project binnen bijvoorbeeld een programma en/of portfolio.
- Beschrijf de voor uw project relevante relaties met andere projecten.

Niet alle relaties hoeven vermeld te worden. Vermeldt alleen degene die voor een goed begrip van het project en uw aansturing daarvan relevant zijn.

4.1.4 Belangrijkste belanghebbenden rondom het project

Beschrijf de machts- en invloedstructuren rondom het project. Beschrijf de informele en feitelijke machtsposities. Geef aan hoe u in het project met deze structuren bent omgegaan.

4.1.5 Uw taken en bevoegdheden binnen het project

Beschrijf kort uw eigen taken en voeg specifieke taken en verantwoordelijkheden toe.

Geef daarnaast uw bevoegdheden aan. Denk hierbij aan het selecteren van uw eigen teamleden, het inhuren van extern personeel, het bestellen en/of aankopen van materieel.

4.1.6 Door u aangestuurde disciplines

Beschrijf de door u aangestuurde disciplines. Vermeld in de eerste tabel welke verschillende (groepen) experts u binnen uw project hebt aangestuurd. Beperk u tot de belangrijkste 10 á 12 disciplines.

Vermeld in de tweede tabel eventuele (groepen) experts feitelijk hebt aangestuurd, **hoewel u voor hen formeel niet eindverantwoordelijk was**. Bijvoorbeeld inkopers of juristen die niet bij u in het projectteam zaten. Uitleg over hun rol en uw aansturing vermeldt u niet. Dit komt later. Indien u geen personen buiten uw projectteams hebt aangestuurd, laat u deze tabel leeg.

4.1.7 Belangrijkste overlegstructuren in en rondom het project

Geef in de twee tabellen de belangrijkste overlegstructuren weer binnen en rondom uw project.

Beschrijf per overleg:

- De naam (geef alleen een toelichting als de naam de functie van het overleg onvoldoende weergeeft)
- Hoe vaak het overleg plaatsvond (bijv. per week, maand of tijdens het project)
- Wie aan het overleg deelnamen.

Noem de deelnemers bij hun projectrol (niet hun eigennaam). Geef tussen haakjes ("vz.") aan wie de voorzitter was.

4.1.8 Organogram

Plaats het organogram van uw project.

4.2 Uitdagingen

In dit deel beschrijft u hoe u het project heeft geleid en hoe u de complexiteit van dit project heeft beheerst. Uw activiteiten beschrijft u in de vorm van STAR's.

Beschrijf bij elk onderdeel:

- Een algemeen verhaal hoe u met dit onderwerp bent omgegaan.
- Eén of meer STAR's

Schrijf neutraal. Zonder een oordeel over uw of andermans acties te vellen. Pas in hoofdstuk terugblik geeft u uw mening en eigen oordeel over uw functioneren in dit project.

4.2.1 Het waarom van het project

De beoogde effecten

Noteer hoe uw beoogde projectresultaat bijdroeg aan wijzigingen in het primair proces van de klant/opdrachtgever. Welke eisen de klant/opdrachtgever (en derden, zoals gebruikers) aan het project stelden. Daarnaast welke bijdrage aan (de voorbereiding of realisatie van) deze wijzigingen u zelf heeft geleverd.

De projectomgeving

Geef aan hoe u resp. de (klant-)organisatie projectmanagement heeft ingericht en gebruikt voor het bereiken van haar bedrijfsdoelen. Welke (positieve of negatieve) gevolgen deze inrichting heeft gehad voor de beheersing van het project en het realiseren van de resultaten.

Geef tevens aan de hand van (minimaal) één voorbeeld de relatie aan van uw project tot de staande organisatie en in hoeverre u daar last of profijt van heeft gehad. Geef tevens aan welke activiteiten u in deze ontplooid heeft.

4.2.2 Uw aanpak van het project

Geef aan hoe u het project bent gestart; ook bij overname van een collega. Welke partijen u in deze fase erbij hebt betrokken. Hoe heeft u de eisen en doelen van de klant/opdrachtgever ingeschat en gewogen. en geef uw inschatting van de belangrijkste succescriteria en hoe dit uw inrichting van het project beïnvloedde.

4.2.3 Uw inrichting van het project

Besteed aandacht aan:

- De inrichting van communicatie- en documentatiestructuren. Het vaststellen van rollen en bevoegdheden van uw team(leden). Uw bijdrage bij het vaststellen van de stuurgroep en de vertegenwoordiging van gebruikers en leverancier(s).
- Uw activiteiten bij het plannen, aanvragen, verkrijgen en inzetten van de benodigde mensen en middelen.
- Uw acties, invloed en keuzes bij het vaststellen van doorlooptijden en deadlines. Het waarom van de gekozen projectfasering. Uw initiële aanpak van het project in termen van mijlpalen en beslispunten.
- Uw acties, invloed en keuzes bij het initieel vaststellen van begrotingen, de budgetten, toleranties en reserves, en uw aanpak van de budgetbewaking en -vastlegging.

4.2.4 Beheersing en risico's

Beschrijf in het kort

- Hoe u de procedures voor beheersing en rapportage heeft ingericht.
- Hoe u de procedures voor wijzigingen heeft ingericht. Geef zo mogelijk één of meer voorbeelden van opgetreden problemen, en hoe u daar mee bent omgegaan.
- Hoe u de procedures rond de projectafsluiting heeft ingericht. Bijvoorbeeld het opstellen van het projecteindrapport, een projectevaluatie, de overdracht van het resultaat en eventuele

restpunten aan gebruikers, en voor zover relevant de beheerorganisatie en het verkrijgen van decharge.

- Uw aanpak van risicomanagement en hoe heeft u uw team(s), opdrachtgever, gebruikers en derden daarbij betrokken? Denk daarbij aan inventarisatie, mitigatie, vastlegging, bewaking. Geef minimaal één voorbeeld van een risico en minimaal één kans die u zag en hoe daarmee bent omgegaan.
- Geef aan hoe u omgaat met conflicten.

4.2.5 Communicatie en belanghebbenden

Geef aan wat de grootste uitdagingen en knelpunten zijn geweest ten aanzien van de communicatie en de belanghebbenden. Noteer hoe u hiermee bent omgegaan.

4.2.6 Leiderschap en uw team

- Beschrijf aan de hand van voorbeelden hoe u leiding heeft gegeven aan het project en hoe u om bent gegaan met problemen/uitdagingen
- Geef aan wat de grootste uitdagingen en knelpunten zijn geweest ten aanzien van het functioneren van het team. Noteer hoe u hiermee bent omgegaan.
- Geef aan wat uw voorkeurstijl van leiderschap is en een voorbeeld waarin u uw stijl van leidinggeven hebt moeten aanpassen.

4.3. Terugblik

In dit deel blik u terug op uw functioneren.

4.3.1 Wat deed u goed?

Geef uw beoordeling van een aantal aspecten (2 tot 4) waarover u zelf tevreden bent over uw functioneren in dit project. Bij voorkeur zijn dit aspecten die u reeds (als STAR) heeft beschreven. U beperkt zich hier tot uw oordeel en wat u hier voor de toekomst uit heeft geleerd.

4.3.2 Wat ging u minder goed af?

Geef uw beoordeling van een aantal (2 á 4) aspecten waarover u zelf minder tevreden tot ontevreden bent over uw functioneren in dit project. Bij voorkeur zijn dit aspecten die u reeds (als STAR) heeft beschreven. U beperkt zich hier tot uw oordeel en wat u hier voor de toekomst uit heeft geleerd.

4.3.3 Oordeel opdrachtgever en andere belanghebbenden

Geef de beoordeling door uw opdrachtgever en voor zover relevant van andere belanghebbenden over uw functioneren in het project. Vindt uw opdrachtgever het een succesvol project. Is hij/zij tevreden over u in uw rol als projectmanager? Geef aan wat hij/zij succesvol vond gaan en wat niet, en waarom.

4.3.4 Uw slotoordeel over uw functioneren in dit project

Geef kort uw eigen beoordeling over uw functioneren. Geef aan wat u hebt geleerd en wat u nu anders doet.

5. Referentenonderzoek

In het ervaringsdocument hebt u vier referenten opgegeven. Nodig deze vier referenten uit voor het referentenonderzoek. U doet dit via uw portal.

Deze referenten krijgen hierna automatisch een e-mail van ons. In deze e-mail wordt de referent gevraagd een korte online vragenlijst in te vullen. In deze vragenlijst wordt de referent gevraagd naar zijn/haar ervaringen en hun oordeel over uw functioneren als projectmanager. Het invullen duurt ongeveer 10 à 15 minuten. Ook kunnen één of twee referenten telefonisch benaderd worden door uw assessor. Het telefoongesprek neemt meestal zo'n 10-15 minuten in beslag.